

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्रपरकालयतीन्द्र कृतिषु
॥ श्रीलक्ष्मीहयग्रीवप्राबोधिकस्तुतिः ॥

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

---

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीलक्ष्मीहयग्रीवप्राबोधिकस्तुतिः ॥

ज्ञानानन्दमयं देवं निर्मलस्फटिकाकृतिम्।
आधारं सर्वविद्यानां हयग्रीवमुपास्महे ॥ १ ॥

विशुद्धविज्ञानघनस्वरूपं विज्ञानविश्राणनबद्धदीक्षम्।
दयानिधिं देहभृतां शरण्यं देवं हयग्रीवमहं प्रपद्ये ॥ २ ॥

कौसल्या सुप्रजा राम पूर्वा सन्ध्या प्रवर्तते।
उत्तिष्ठ नरशार्दूल कर्तव्यं दैवमाह्निकम् ॥ ३ ॥

वीर सौम्य विबुध्यस्व कौसल्यानन्दवर्धन।
जगद्धिसर्वं स्वपिति त्वयि सुप्ते नरोत्तम ॥ ४ ॥

यामिन्यपैति यदुनायक मुञ्च निद्रा-
मुन्मेषमृच्छति नवोन्मिषितेन विश्वम्।
जातस्वयं खलु जगद्धितमेव कर्तुं
धर्मप्रवर्तनधिया धरणीतलेऽस्मिन् ॥ ५ ॥

सुखाय सुप्रातमिदं तवास्तु जगत्पते जागृहि नन्दसूनो।
अम्भोजमन्तश्शयमञ्जुतारारोलम्बमुन्मीलतु लोचनं ते ॥ ६ ॥

*****

करुणावरुणालयाम्बुजश्रीस्फुरणाहंकृतिहारिलोचनश्रीः।
चरणाञ्जनतार्तिभारहारिंस्तव भूयात्तुरगास्य सुप्रभातम् ॥ १ ॥

पुरः प्रबुद्धाम्बुधिराजकन्यामुखाञ्जनिश्वासमिवानुकुर्वन्।
मरुत्सुगन्धिः प्रतिवाति मन्दं हयाननस्तात्तव सुप्रभातम् ॥ २ ॥

त्वद्दीप्त्या प्रविमलया जितः किलासावाहोस्वित्तव दयितामुखाम्बुजेन।
पाश्चात्ये पतति पयोनिधौ सुधांशुर्भूयात्ते सपदि हयास्य सुप्रभातम् ॥ ३ ॥

वरदानकृतिन् स्मरदार्ततरद्विरदाघहृतिस्फुरदादरण।
इति सन्मतयो यतयः प्रवदन्त्यधुना मधुनाशन जागृहि भोः ॥ ४ ॥

समर्चने ते कृतकौतुकेन सज्जीकृतं शोणमणीन्द्रपीठम्।
हंसेन किं सान्ध्यमहो विभाति हयास्य भूयात्तव सुप्रभातम् ॥ ५ ॥

हरिर्हरिर्हरिरिति मञ्जुभाषितं द्विजावळेस्सपदि निशम्य कौतुकात्।
द्विजव्रजोऽप्यनुवदतीव कूजितैर्हयाननानघगुण जागृहि प्रभो ॥ ६ ॥

प्राचीं वधुं सपदि मित्रकरग्रहार्थं सन्ध्यावधुस्स्वरुचिकुङ्कुमपङ्कसान्द्रैः।
प्रालेयमङ्गलजलैरभिषिञ्चतीव श्रीमन् हयास्य भवतात्तव सुप्रभातम् ॥ ७ ॥

कुमुदवनं विमुच्य नवपङ्कजषण्डमिमाः।
सपदि समाश्रयन्ति मुदिता भ्रमरावळयः।
भुवि निखिलोऽपि चाश्रयति सश्रियमेव जनो
हयवदनाद्य जागृहि हरे करुणैकनिधे ॥ ८ ॥

फुल्लत्पङ्कजरत्नपात्रनिवहानासाद्य हृद्यश्रियः
सौगन्ध्याढ्यमरन्ददिव्यसलिलैरापुरितानादरात्।
हंसास्त्वामिव पूजयन्ति विरुतव्याजात्पठन्तो मनून्
सुस्नातास्सरसीषु वाहमुख ते सुप्रातरस्तु प्रभो ॥ ९ ॥

उच्चलन्मधुकरौघमञ्जुलं पद्ममुल्लसति पूजनाय ते।
धूपपात्रमिव हंससज्जितं सुप्रभातमिह ते हयानन ॥ १० ॥

इन्दीवराणामिव कान्तिरद्य मन्दीभवन्ती व्यपयातु निद्रा।
फुल्लत्विदं पद्ममिवाक्षियुग्मं हयास्य ते संप्रति सुप्रभातम् ॥ ११ ॥

एते वेत्रहतित्रुटत्पटुमहाकोटीरकोटीमणि-
श्रेणीभिस्तव मन्दिरस्य ददतो द्वाराय नीराजनम्।

काक्षन्ति प्रतिबोधकालमिह ते सर्वेऽपि लोकाधिपाः
तानेतान्करुणावलोकनलवैर्धन्यान्विधेहि प्रभो ॥ १२ ॥

अक्षीणे मयि तिष्ठ किं विहरसे संक्षीयमाणे मुहु-
र्बिम्बेऽस्मिन्निति देवदेव नितरां त्वत्प्रार्थनायागतम्।
चान्द्रंबिम्बमिदं वदन्ति हि परं मोदार्पणं दर्पणं
दृष्टिं न्यस्य कृपानिधेऽत्र भगवन्प्राबोधिकीं श्रीपते ॥ १३ ॥

निद्राशेषकषायितैस्सुललितैरुद्यद्दयाप्यायितै-
र्दिव्यापाङ्गझरैस्त्वदर्चनकृते द्वार्यत्र बद्धाञ्जलीन्।
आचार्यान्निगमान्तदेशिकमुखानाधत्स्व सुस्नापितान्
सुप्रातं तुरगास्य तेऽस्तु करुणासिन्धो दिनं श्रीपते ॥ १४ ॥

इदं कुम्भद्वन्द्वं घुसृणमसृणस्मेरसलिलम्
प्रतीहारे लक्ष्मीस्तनयुगमनोहारि लसति।
इयं गौस्सद्वत्सा परिजनसमूहोऽपि निभृतो
दिनं सुप्रातं ते भवतु करुणाब्धे हयमुख ॥ १५ ॥

रविमण्डलीमिदानीमुदयमहीभृत्तवाभिषेकार्थम्।
कनककलशीमिव वहत्यस्तु हयग्रीव सुप्रभातं ते ॥ १६ ॥

अनुचित इव सेवने त्वदीये प्रमदभरादिह पञ्चमं विहाय।
विदधति किल वैणिकाश्च गानं हयवदनाद्य तवास्तु सुप्रभातम् ॥ १७ ॥

पिकनिकरमदविधूननगानमनोहरमुदारसुकुमारम्।
धन्यं कन्याद्वन्द्वं त्वां नीराजयति जागृहि हयास्य ॥ १८ ॥

काहळडिण्डिममण्डलमर्दलपणवाद्यहृद्यवाद्यानाम्।
संस्पर्ध एव निनदा जृम्भन्ते तुरगवदन बुध्यस्व ॥ १९ ॥

तव तनुरुचिसाधर्म्यात्संहृष्टे नर्तनं किलातनुतः।
द्वारभुवि चामरे द्वे हयवदन तवास्तु सुप्रभातमिह ॥ २० ॥

त्वत्पादाम्भोजयुग्मं परिचरितुमना मूर्ध्नि बद्धाञ्जलिस्सन्
श्रीकृष्णब्रह्मतन्त्राग्रिमपदकलिजित्संयमी त्वां स्तवीति ।
त्वत्सेवायै समुद्यन्निरवधिकमहानन्दथुस्तिष्ठतीह
श्रीमान्कृष्णावनीन्द्रो हयवदन तव श्रीश सुप्रातरस्तु ॥ २१ ॥

जयजय नित्यसूक्तिललनामणिमौळिमणे
जयजय भक्तसंहतिभवाब्धिमहातरणे ।
जयजय वेदमौळिगुरुभाग्यदयाजलधे
जयजय वाजिवक्त्र परकालयतीन्द्रनिधे ॥ २२ ॥

॥ इति श्रीलक्ष्मीहयग्रीवप्राबोधिकस्तुतिः समाप्ता ॥